

OD WYDAWCY

W dniu 9 maja 1945 roku ustały wojenne zmagania narodów Europy. Dzień ten jest szczególnym świętem dla nas Polaków, przyniósł on bowiem zwycięstwo nad faszyzmem przez armie zaprzyjaźnione, walczące o wolność podbitych przez hitlerowców narodów, przyniósł wyzwolenie naszych ziem. Zwycięstwo to przyniosło również wolność więźniom hitlerowskich obozów koncentracyjnych, tym którzy przeżyli, których faszyści nie zdążyli wymordować. Wśród wyzwolonych znaleźli się również więźniowie obozu w Gross-Rosen, ewakuowani w styczniu i lutym 1945 roku do innych obozów lub rozsiani po licznych filiach obozowych na terenie Śląska i Czechosłowacji.

Aby zachować pamięć o dziesiątkach tysięcy ludzi, skazanych na okrutną katordzę w kaźni Gross-Rosen, a którzy wolności nie doczekali oraz aby dać wyraz szacunku tym, którym udało się przeżyć koszmar obozowego piekła i którzy po wyzwoleniu nie szczędzili trudu i sił dla odbudowy i rozwoju Ludowej Polski - warszawskie środowisko byłych więźniów politycznych hitlerowskiego obozu koncentracyjnego Gross-Rosen, skupione w Zespole Wydawniczym Komisji Historycznej Klubu Gross-Rosen, postanowiło wydać publikację pt. "Przeżyliśmy Gross-Rosen".

Wobec szczupłych możliwości w okresie obecnego kryzysu i trudności z papierem, publikacja ta będzie wydawana w nakładzie ograniczonym. Pierwszy nakład, w ilości 300 egzemplarzy w formie zeszytów historycznych, będzie obejmował problematykę złożoną w pięciu tomach. Nakład poszczególnych zeszytów będzie można wznowić w miarę zainteresowania szerszego kręgu odbiorców.

Tom I - będzie zawierał zeszyty dotyczące stamlagru Gross-Rosen - opisy transportów więźniów do obozu, losy więźniów w obozie, opisy ważniejszych wydarzeń obozowych, opisy transportów ewakuacyjnych, życia na blokach, na rewirze, w komandach obozowych itp.

Tom II - będzie zawierał zeszyty dotyczące opisów filii obozowych, rozsianych na Śląsku, Czechosłowacji i na terenie obecnej NRD.

Tom III - będzie zawierał zeszyty obejmujące wykazy Polaków zmarłych i pomordowanych w Gross-Rosen i jego filiach /w układzie alfabetycznym/.

Tom IV - będzie zawierał zeszyty z notatkami biograficznymi o ciekawszych więźniach obozu, którzy tam zginęli i o tych, którzy przeżyli, z uwzględnieniem ich działalności zawodowej i społecznej po wyzwoleniu.

Tom V - będzie zawierał kronikę działania środowiska b. więźniów Gross-Rosen w organizacji ZBoWiD, wykaz bibliografii o obozie, katalog archiwum Klubu, indeks haseł całości wydawnictwa.

Komisja Historyczna środowiska warszawskiego b. więźniów Gross-Rosen opiera swą działalność na zaangażowaniu społecznym autorów i pracy honorowej zespołu redakcyjno-wydawniczego. Będzie wykorzystywać opracowania zebrane i zarejestrowane w archiwum klubowym, jak relacje historyczne, opisy wspomnieniowe, fragmenty z wydanych książek itp., będzie też korzystać ze zgromadzonej dokumentacji z działalności klubowej i koleżeńskiej środowisk "grossroseniaków".

"Przeżyliśmy Gross-Rosen" nie będzie opracowaniem naukowym, lecz może być przydatne dla naukowców i historyków, zajmujących

się problematyką obozu i jego filii obecnie i w przyszłości. O wartościach tego wydawnictwa i jego zakresie zadecydują sami byli więźniowie obozu Gross-Rosen, których zapraszamy do współpracy autorskiej, redakcyjno-wydawniczej oraz analitycznej w archiwum historycznym naszego klubu.

"Przeżyliśmy Gross-Rosen" będzie stanowić świadectwo o nas, o tych co przeżyli obóz i doczekali wolności, będzie świadczyć, że pamiętaliśmy o testamencie zmarłych współtowarzyszy i dajemy świadectwo prawdzie o największych zbrodniach ludobójstwa.

Dzień 11 kwietnia 1945 r., dzień w którym własnymi siłami wyzwolił się obóz koncentracyjny Buchenwald, został uznany za symboliczną datę wyzwolenia wszystkich hitlerowskich obozów koncentracyjnych. Tę uchwałę powzięła pierwsza międzynarodowa konferencja FIAPP /Międzynarodowa Federacja Więźniów Politycznych/, która zjednoczyła wszystkie narodowe organizacje b. więźniów, obradująca w Paryżu w dniu 12 grudnia 1946 r. Uchwała ta obowiązuje nadal wszystkie organizacje kombatanckie, będące członkami FIR /Międzynarodowa Federacja Członków Ruchu Oporu/. W Polsce miesiąc kwiecień jest miesiącem Pamięci Narodowej.

W tym czasie w Buchenwaldzie znajdowało się wielu więźniów ewakuowanych z Gross-Rosen i jego filii. Byli oni świadkami złożonej w dniu 19 kwietnia 1945 r. na ostatnim apelu buchenwaldzkim przysięgi, którą odczytał Walter Bartel, przewodniczący Międzynarodowego Komitetu Obozowego, której zakończenie brzmiało:

"Dlatego przysięgamy w obliczu całego świata na tym placu apelowym, na miejscu faszystowskich okrucieństw:

Nie zaprzestaniemy walki, dopóki ostatni winowajca nie stanie przed sądem narodów.

Naszym hasłem jest zniszczenie nazizmu z korzeniami. Naszym celem jest budowa nowego świata, pokoju i wolności.

To jesteśmy winni naszym pomordowanym kolegom i ich rodzinom.

Przysięgamy!"

Przysięgę powtórzyło w różnych językach 21 tysięcy wyzwolonych więźniów, zgromadzonych na uroczystości.

"Przeżyliśmy Gross-Rosen" będzie dokumentem dotrzymania przysięgi przez b. więźniów Gross-Rosen wobec swoich pomordowanych współtowarzyszy.